

Zápis z informativní schůzky na téma aktualizovaný postup výběru kandidátních a finálních lokalit pro HÚ v ČR

konané dne 4. 4. 2013 od 16:00 v prostorách Country hospody EL PASO - Kulturní dům v Dolní Cerekvi 238.

Přítomni (abecedně):

Mgr. Tereza Bečvařiková – SÚRAO
Ing. Zdeněk Dvořák – Dolní Cerekev
Zdeněk Jirsa – Dolní Cerekev
Pavel Martínek – Nový Rychnov
Roman Musil – Dolní Cerekev

František Němec – Cejle
Eva Pokorná – SÚRAO
RNDr. Jiří Slovák – SÚRAO
František Venkrbec – Rohozná

O schůzku pro představitele obcí požádalo SÚRAO, aby informovalo o modifikaci přístupu státu při postupu výběru kandidátních lokalit HÚ v ČR.

RNDr. Slovák připomněl, že chybí dobré příklady pro odpovědi na často opakované otázky, např. že se při průzkumném vrtu „neztratí“ podzemní voda. Připomněl, že v sedimentárních horninách toto riziko skutečně hrozí, v krystalických (všechny lokality pro HÚ) ovšem nikoliv. Koncem roku 2012 proběhla ve dvou dotčených obcích jiných lokalit referenda k zapojení se obce do výběru kandidátních lokalit. SÚRAO chce po obcích smluvní závazek, aby obce mohly dostat peníze např. na nezávislého oponenta a další finance nad rámec zákonných kompenzací.

Kompletní geologický průzkum jedné lokality vyjde na cca 250 milionů Kč. Z tohoto důvodu bylo rozhodnuto, že kompletní průzkum bude proveden maximálně na čtyřech lokalitách. Zatím byl výběr na principu dobrovolnosti. Naráželo se ovšem na obavu, že první lokalita se stane i tou finální (chybí dostatečná důvěra ve stát a demokratické principy), a dále na již zmíněný problém obavy ze ztráty vody – porušení zvodně vrtem. Změna strategie státu je proto nutná.

MPO pověřilo státní podnik Diamo, aby převzal iniciativu na Kraví hoře na Žďársku. Diamo podalo koncem ledna na Ministerstvo životního prostředí ČR žádost o stanovení průzkumného území. S obcemi byla uzavřena mandátní smlouva = dohody na správním řízení.

Průzkumné práce jde rozdělit na dvě etapy.

1. etapa – geofyzikální a geochemický průzkum - nevyžaduje souhlas obcí (obec je pouze účastníkem řízení), nejedná se totiž o zásah do území a do zemské kůry. Při dostatečné podrobnosti a hustotě měření, lze „vystopovat“ zlom, a zúžit tak potřebné průzkumné území.
2. etapa – vrty, případně rýhy (hornická díla) – nutný souhlas vlastníka pozemku i dotčené obce.

Cíl dle usnesení vlády z konce roku 2012: Vybrat dvě kandidátní lokality a předložit tento výběr vládě včetně stanoviska (předpokládá se kladného) dotčených obcí do konce roku 2018. Před těmito stanovisky očekávají vlnu oprávněných referend, protože se již bude rozhodovat o postupu mezi dvě finální lokality. Následovat totiž bude i zanesení polygonu do územně plánovací dokumentace obcí a s tím spojená blokáce výstavby v tomto polygonu bez souhlasu SÚRAO.

V plánu tedy je během následujících 2-3 let v rámci 1. etapy provést geo-průzkumy na **všech** lokalitách, na nejvhodnějších (a nejbezpečnějších) pak provést hlubinné průzkumy z 2.etapy. Následovat by měl výběr dvou lokalit se stanoviskem k záměru s různými podmínkami obcí.

Jako příklad podmínek souhlasu obcí byl uveden španělský požadavek regionu na výzkumný ústav zaměstnávající 250 lidí, který bude nutné do lokality přestěhovat odjinud včetně kompletního zázemí vědeckých pracovníků. Očekávány jsou velmi tvrdé podmínky dotčených obcí.

Princip dobrovolnosti nebyl pro zahájení průzkumných prací využit, bude ale nutná dohoda obcí se SÚRAO na stanovení průzkumného území.

Diskutován byl také rozsah území benefitů - zda bude do tohoto území zahrnuta i Jihlava, případně Kraj Vysočina. Při průzkumu půjdou peníze pouze do dotčených obcí. Při stanovování průzkumného území pak bude nutné jednat také s kraji.

Pro představu bylo zmíněno, že na jaderný účet je každý měsíc odváděno 110 milionů Kč.

Prioritou stále zůstává bezpečnost úložiště, z toho důvodu nejde vybrat jiné území v ČR, než jsou současné vytipované lokality.

Kraví Hora má jít příkladem ostatním, jak postupovat v průzkumných pracích. Prostřednictvím DIAMO si obce říkají podmínky průzkumů. Podaná žádost o stanovení průzkumného území je **pouze** o upřesnění geologie, aby bylo možné zúžit plochu lokality. Nejedná se o povolení hlubinných průzkumů. Obdobné průzkumy mají proběhnout na ostatních šesti lokalitách. Odhad prací je 2-3 roky, protože je málo výzkumných týmů (např. z vhodných geochemiků je v ČR jen jihlavský GEOMIN). Po tuto dobu obcím náleží příspěvky (lokality Hrádek 11,3 milionu ročně, DC téměř 1,2 milionu ročně). Následovat má porovnání lokalit mezi sebou a výběr čtyř nejlepších. Výsledkem musí být také dohoda s obcemi na akceptovatelnosti dalších prací.

Dalším postupem při výběru lokality se bude zabývat i Pracovní skupina pro dialog o hlubinném úložišti (zástupci lokality Hrádek jsou Milada Duchanová - starostka Hojkova a Ing. Milan Vopálenský - místostarosta Nového Rychnova a navíc Ing. Zdeněk Šprynar z OS Čistá Rohozná a Ing. Jana Vitnerová z OS Bezjaderná Vysočina).

Výstupy z jednání:

- prostřednictvím pracovní skupiny by měla být zpětná vazba na lokalitu
- SÚRAO očekává zpětnou vazbu obcí na modifikaci strategie postupu
- SÚRAO přivítá jakékoliv aktivity a iniciativy jednotlivých samospráv